

Föreläsning 20/9-13

Analytisk fortsättning

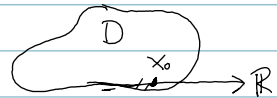
Antag f holo i området D
(sammenhängande).

($f \in H(D)$
betyder samma)

Säg $z_0 \in D$ och $f^{(k)}(z_0) = 0$
 $k = 0, 1, 2, \dots$ då $f \equiv 0$ i D .

Följd

Antas $f = 0$ på $\mathbb{R} \cap D$
Då är $f \equiv 0$ i D .

Bevis

Tag $z_0 = x_0$ i $\mathbb{R} \cap D$. Vet $f'(x_0) = \frac{\partial f}{\partial x}(x_0) = 0$

$\therefore f'(z) = 0$ på $\mathbb{R} \cap D$

Upprepa: $f'', f^{(k)} = 0$ på $\mathbb{R} \cap D$.

$\therefore f \equiv 0$

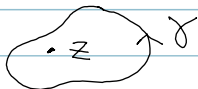
Följd

Antag f och g holo i $\mathbb{C}$ och att
 $f = g$ på $\mathbb{R}$. $f - g = 0$ på $\mathbb{R}$.

$\therefore f - g \equiv 0$ i $\mathbb{C}$ $\therefore f = g$ på $\mathbb{C}$

(ex) Vet $\sin^2 x + \cos^2 x = 1$, $x \in \mathbb{R}$
 $\therefore \sin^2 z + \cos^2 z = 1$, $z \in \mathbb{C}$

Kom ihåg: f holo $\Rightarrow f(z) = \frac{1}{2\pi i} \int_{\gamma} \frac{f(\zeta)}{\zeta - z} d\zeta$

Liouvilles sats

Antag $f \in H(\mathbb{C})$

(f hel) och $\exists M; |f(z)| \leq M \quad \forall z$

(f begränsad)

Då är f konstant.

Beweis

Sätt $g(z) = \frac{f(z) - f(0)}{z}$ holo i $\mathbb{C}$, även i $z=0$.

Ty,

$$f(z) = a_0 + a_1 z + \dots$$

$$f(0) = a_0$$

$$g(z) = \frac{a_0 + a_1 z + \dots - a_0}{z} = a_1 + a_2 z + \dots$$

$\therefore g$ är summan av en potensserie.

$\therefore g$ holo.

Cauchys integralformel ger

$$g(z) = \frac{1}{2\pi i} \int_{|\zeta|=R} \frac{g(\zeta)}{\zeta - z} d\zeta, \quad R > |z|$$

Vill visa: $g \equiv 0$ (då $f = f(0)$, konstant)

$$|g(z)| \leq \frac{1}{2\pi} \left| \int_{|\zeta|=R} \frac{g(\zeta)}{\zeta - z} d\zeta \right| \leq \frac{1}{2\pi} \cdot 2\pi R \max_{|\zeta|=R} \frac{|g|}{|\zeta - z|}$$

$$|g(\zeta)| \leq \frac{|f(\zeta) - f(0)|}{|\zeta|} \leq \frac{2M}{R}$$

$$\frac{1}{|\zeta - z|} \leq \frac{1}{|\zeta| - |z|} \leq \frac{1}{R - |z|}$$

$$(|\zeta - z| \geq |\zeta| - |z|)$$

$$\therefore |g(z)| \leq \frac{2M}{R} \frac{1}{R - |z|} \xrightarrow{R \rightarrow \infty} 0$$

$\therefore g = 0; f(z) = f(0)$ ▣

Liouville $\Rightarrow$ algebrans fundamentalsats

dvs en ekv. $a_0 + a_1 z + \dots + a_n z^n = 0$ har alltid en lösning om $n > 0$ har $P(z)$

ledning:

antag $P(z) \neq 0 \quad \forall z$

sätt $f = \frac{1}{P(z)} \in H(\mathbb{C})$

Liouville $\Rightarrow f$ konstant (varför)

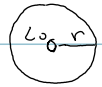
$\therefore P$ konstant - $1/f \quad n=0$.

Isolerade singulariteter

Definition

Antag $f \in H(\{z; 0 < |z - z_0| < r\})$

Då har f en isolerad sing. i z_0 .

Tre fall:

(i) $|f(z)|$ begr. då $z \rightarrow z_0$.

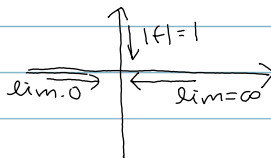
(ex) $\frac{\sin z}{z}$

(ii) $\lim_{z \rightarrow z_0} |f(z)| = \infty$

(ex) $f(z) = \frac{1}{z - z_0}$

(iii) varken (i) el. (ii)

(ex) $e^{1/z}$

väsentlig sing. lantet.

Sats (Riemann)

Antag (i) gäller.

Då är $z=z_0$ en lävbar singularitet,
dvs vi kan definiera $f(z_0)=C$ så att
 f blir holo i z_0 .

$$\textcircled{\text{ex}} \quad \sin z = \frac{z - \frac{z^3}{3!} + \dots}{z} = 1 - \frac{z^2}{3!} + \dots$$

holo över $z=0$.

Bevis av satsen

$$\text{Sätt } g(z) = \begin{cases} (z-z_0)^2 f(z), & z \neq z_0 \\ 0, & z = z_0 \end{cases}$$

$$g'(z_0) = \lim_{z \rightarrow z_0} \frac{g(z) - g(z_0)}{z - z_0} = \lim_{z \rightarrow z_0} \frac{(z-z_0)^2 f(z)}{z-z_0} = 0$$

$\therefore g$ holo över z_0 .

$$g(z_0) = g'(z_0) = 0$$

$$\therefore g(z) = \underbrace{a_0}_{=0} + \underbrace{a_1(z-z_0)}_{=0} + a_2(z-z_0)^2$$

$$\therefore f(z) = \frac{g(z)}{(z-z_0)^2} = a_2 + a_3(z-z_0) + \dots$$

Potensserie, holo.

$$(ii) \quad \lim_{z \rightarrow z_0} |f(z)| = \infty$$

Kom ihåg: Om g holo nära z_0 och $g(z_0)=0$

så finns ett $m=1,2,3,\dots$ och $h(z)$ holo,

$$g(z) = (z-z_0)^m h(z), \quad h(z_0) \neq 0$$

m är ordningen av nollställen.

Sätt $g = 1/f$

g holo nära z_0 och begränsad

$\therefore g$ holo även i z_0 , enligt (i)

$$g(z_0) = 0$$

Säg att ordn. av g 's nollst. i z_0 är m .

$\exists h$ holo; $h(z_0) \neq 0$

$$g(z) = (z - z_0)^m h(z)$$

$$\therefore f = \frac{1}{g} = \frac{1}{(z - z_0)^m} = \frac{k(z)}{(z - z_0)^m}$$

($h(z_0) \neq 0 \Rightarrow k$ holo)

$\therefore$ i fall (ii) så finns en holo k och m ;

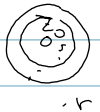
$$f(z) = \frac{k(z)}{(z - z_0)^m}$$

f har en pol i z_0 av ordn. m .

Residyn

Obs säg att f har en isolerad sing. i $z = z_0$, holo i $0 < |z - z_0| < r$.

Betrakta: $\frac{1}{2\pi i} \int_{|z - z_0| = s} f(z) dz$, $0 < s < r$

Integralen är oberoende av s .

$$\int_{|z - z_0| = s} f(z) dz - \int_{|z - z_0| = s'} f(z) dz = 0 \quad \text{p.g.a Green.}$$

Definition

$$\text{Res}(f, z_0) = \frac{1}{2\pi i} \int_{|z - z_0| = s} f(z) dz, \quad 0 < s < r$$

(i) antag z_0 hävbar,
dvs $|f|$ begr. då $z \rightarrow z_0$

$\text{Res}(f, z_0) = 0$ enligt Cauchys integralsats.

(ii) f har en pol av ordning m .

$$f(z) = \frac{k(z)}{(z-z_0)^m}$$

$$k(z) = a_0 + a_1(z-z_0) + \dots + a_{m-1}(z-z_0)^{m-1} + (z-z_0)^m R(z)$$

$$\text{Res}(f, z_0) = \frac{1}{2\pi i} \int_{|\zeta-z_0|=s} \frac{k(\zeta)}{(\zeta-z_0)^m} d\zeta =$$

$$= a_0 \frac{1}{2\pi i} \int_{|\zeta-z_0|=s} \frac{d\zeta}{(\zeta-z_0)^m} + \frac{a_1}{2\pi i} \int_{|\zeta-z_0|=s} \frac{d\zeta}{(\zeta-z_0)^{m-1}} +$$

$$+ \dots + \frac{a_{m-1}}{2\pi i} \int_{|\zeta-z_0|=s} \frac{d\zeta}{\zeta-z_0} + \frac{1}{2\pi i} \int_{|\zeta-z_0|=s} R(\zeta) d\zeta =$$

$$= a_{m-1} \frac{1}{2\pi i} \int_{|\zeta-z_0|=s} \frac{d\zeta}{\zeta-z_0} = a_{m-1}$$

$$\therefore \text{Res}(f, z_0) = a_{m-1} = \frac{k^{(m-1)}(z_0)}{(m-1)!}$$

(ex) $f(z) = \frac{z^2 + 3z - 1}{z + 2}$

singulär punkt $z = -2$, $m = 1$

$$k = z^2 + 3z - 1$$

$$\text{Res}(f, -2) = \frac{k(-2)}{0!} = -3$$

$$\textcircled{\text{ex}} \quad \frac{z^2 + 3z - 1}{(z+2)^2}$$

$$z_0 = -2, \quad k = z^2 + 3z - 1, \quad m = 2$$

$$\text{Res}(f, -2) = \frac{k^{(1)}(-2)}{1!} = 2z + 3 \Big|_{-2} = -1$$

$$\textcircled{\text{ex}} \quad f(z) = \frac{e^z}{(z-1)^3}$$

$$z_0 = 1, \quad k = e^z, \quad m = 3$$

$$\text{Res}(f, 1) = \frac{k^{(3-1)}(1)}{(3-1)!} = \frac{e^1}{2!} = \frac{e}{2}$$

Enkelpoler

Säg $f(z) = \frac{F}{G}$, F och G holo

$$G(z_0) = 0, \quad G'(z_0) \neq 0$$

$$\text{Då blir } \text{Res}(f, z_0) = \frac{F(z_0)}{G'(z_0)}$$

$$\textcircled{\text{ex}} \quad f(z) = \frac{e^z}{z^2 + 1}, \quad z_0 = i \quad -i$$

$$\text{Res}(f, i) = \frac{e^i}{2i}$$

$$\text{Res}(f, -i) = \frac{e^{-i}}{-2i}$$

$$\text{Res}(f, i) + \text{Res}(f, -i) = \frac{e^i - e^{-i}}{2i} = \sin 1.$$

$$\frac{1}{2\pi i} \int \frac{e^z}{z^2 + 1} dz = \sum \text{Res} = \sin 1$$